

Prof. Albert Sič
Gradarska ul. 18
LJUBLJANA
JUGOSLAVIJA

NOVICE

za inozemstvo 30. L. Oglasi, za 1 mm višine in širskosti 1 kolone (65 mm): za trgovske in obrtne oglase 50 stot., za osmrtnice, zahvale, poslana, vabila L. 1'20, oglase denarnih zavodov L. 2'— Mali oglasi: 30 stot. za besedo, najmanj L. 3'—

Nič obupa!

Dan na dan se premlevajo v naši javnosti stvari, zadevajoče gospodarsko vprašanje. Slika se naš obupen gmotni položaj še celo v temnejši luči, kot je dejansko. Marsikdo, ki verjame vsemu, kar se govori, si je ustvaril sodbo o tej stvari, češ, pogubljeni smo, gospodarsko propadamo in propademo. Seveda si je treba stvar nekoliko pobližje ogledati, pa ne bo prav tako nova in obupna.

Res preživljajo naši kmetje danes veliko gospodarsko krizo, revščina, pomanjkanje dela in denarja na vseh koncih in krajih. Ne da bi hotel zanikati nevarnosti in ostre gospodarske borbe, o kateri istinitosti sem najtrdnejše uverjen, razpršiti pa si mi zdi potrebno morebiten obup, ki se je marsikoga polastil, ko čuje dan na dan same tožbe in tarnanja.

Krize sploh, kot še posebno gospodarskega značaja niso nove, so plod modernega časa in razmer. Bile so od vedno in najbrž tudi bodo v bodoče. Res pa je, da so lahko večje ali manjše, kakor so njih vzroki večji ali manjši. Nešteto udarcev je pretrpelo naše ljudstvo na tej zemlji. Naj imenujem najprvega, ki je časovno trajal najdalje in bil pač najhujši, ker je temeljil že v gospodarskem in socialnem sistemu. V misli imam feudalizem ali dobo tujega gospodstva in robotanja našega kmeta. Ali je tu še treba govoriti o krizi, ki se je vlekla iz roda v rod, iz stoletja v stoletje, ko kmet ni bil več kot hlapec na svoji zemlji. Naj omenjam razne vojne in vpade ali ropanja, ki so bila vedno povzročiteljice revščine in kriz in med katerimi so turške vojske, poleg drugih avstrijskih vojn, najvažnejše. Kako so izmzgale francoske vojske našo deželo, tudi ni tre-

ba govoriti, stari, oziroma ustno izročilo se tega še prav dobro spominja.

Prav tako je izzvala svetovna vojna, ki po svoji grozoti in obsežnosti prednjači vsem dosedanjim, splošno krizo, kakoršne do danes nismo poznali. Ali kot vsaka druga tudi ta ni razrešljiva in neozdravljiva, zahtevala bo le več časa. Naš klen rod, ki je prenesel že nebroj nadlog, bo tudi to čeravno z nekoliko večjimi žrtvami in trpljenjem.

Opazeval sem naše ljudi in bil sam z njimi, ko so se leta 1918. vračali na svoje do tal razrušene domove, v sela, ki so bila le kup groblje in pogorišč; videl sem moč in vstrajnost, s katero so se oprijeli dela, dvignili nove domove drugega za drugim, očistili gozde, senožeči, preorali s kostmi in železom posejano polje, videl sem, kako so iz kupa ruševin pričarali novo življenje, da je zaplalo širom naše dežele in razgibalo vse naše ljudstvo. Vse to sem videl, zato je moja vera v moč našega človeka neovrgljiva in ne morem, da bi ga ne občudoval in čutil v sebi velik ponos, da sem sin takega ljudstva.

Priznati je, da je največjo krizo rešilo naše ljudstvo z največjo mirnostjo, z vstrajnim delom in žrtvami. Čemu bi se torej mi danes vdajali obupu in zdvajanju, mar ni v nas več krvi naših očetov, ali nismo še taki kot smo bili pred dobrimi osmimi, devetimi leti? **Samo volje je treba, delavnosti, zmernosti in močne vere v sebe in vojo moč.** S takim orožjem se vrzimo danes vsi v naš gospodarski boj in uspeh mora priti! Klen rod, čil rod, varčen in trezen bo zmogel tudi to krizo, ki bi bila pogubna le za propal narod.

«Ta moč divja čez grobove le,
požiga razpale domove le,
kar je čilega, to obvelja.»

(Zupančič.)

Novice iz vsega sveta

Zdravnik — morilec

V južnofrancoskem mestu Marseilleu je živel ugleden zdravnik z imenom Bougrat. Udeležil se je bil svetovne vojne in bil je večkrat odlikovan. V Marseilleu je užival ugled in bil je priznan zdravnik. V resnici je ta zdravnik igral dvojno vlogo, kajti po dnevi je bil spoštovani zdravnik, po noči se je pa prelevil v razvratneža brez vesti. Toda vse to so zvedeli ljudje šele sedaj in slučajno. Zgodilo se pa je tako-le: Bougrat je bil osumljen, da je ponaredil podpis na neki menici. Policija je prišla na njegov dom in izvršila hišno preiskavo, našla pa ni nič sumljivega. Šele pri naslednji preiskavi je policijskemu komisarju udaril v nos čuden duh, ki je prihajal iz neke omare. Ko so jo odprli, so našli v njej stlačeno truplo nekega knjigovodje, ki so ga pogrešali že dolgo in katerega so dolžili, da je zbežal z veliko svoto denarja. Bougrat je prišel pred sodišče po dolgi, skoro eno leto trajajoči preiskavi, tekom katere sta državni pravdnik in preiskovalni sodnik zbirala gradivo, ki bi pojasnilo, kako se je izvršil umor, če je bil imenovan knjigovodja sploh umorjen. Nihče namreč ni mogel verjeti, da je ugledni zdravnik morilec.

Na obravnavi, ki se je vršila te dni, se je Bougrat tako-le branil: «Nisem morilec! Knjigovodja je bil moj prijatelj. Nekega dne proti večeru je prišel k meni in mi ves

prepadel rekel, da mu je bilo ukradenih 7000 frankov izmed 100.000, ki jih je nosil pri sebi. Prosil me je, naj mu pomagam. Jaz sem takoj šel iskat k svojim znancem potrebno svoto, katere pa nisem mogel zbrati. Ko sem se vrnil domov in javil prijatelju svoj neuspeh, se ga je polastilo strašno malodušje. Da ga pomirim, sem mu dal pomirjevalno sredstvo, po grozni pomoti sem mu dal strup mesto zdravila in prijatelj mi je umrl. Ves prestrašen, da me ne zasajijo s truplom knjigovodje, kateremu manjka še poleg tega 7000 frankov, sem stlačil v omaro svojega prijatelja. Kar sem storil v trenutni zmedji, nisem mogel pozneje popraviti.»

Porotniki niso mogli biti prepričani, da bi ugledni zdravnik, bivši častnik mogel izvršiti takega dejanja, čeprav je mnogo govorilo za njegovo krivdo. In v takem strašnem dvomu ga je sodišče obsodilo samo na dosmrtno prisiljeno delo, dočim bi mu bila pri dokazanju njegove krivde gotova giljotina.

Na Turškem

V Carigradu so nekateri ilustrirani listi prinesli risbe in skice o novi modi, ki so se jo oprijele turške žene. V teh risbah je risar modo pretiraval in smešil. Tako so imeli vzorci oblek, ki so jih časopisi priobčili, imela imena kot: «vest», «čast», «čednost» itd. Policiji se je to zdelo prehud in je obsodila odgovorne urednike na zapor od 1 do 5 mesecev. Najbrže ni-

so bili vzorci oblek nikdar tako drago plačani.

Američanke na potovanju

Da počenjajo Američanke in Amerikanci v svoji domovini po «amerikansko», ni nič čudnega. Da pa nastopajo po amerikansko tudi po širnem svetu, je že bolj čudno. V francosko poslansko zbornico so prišle med razpravo

tri lepe, mlade Američanke. V četku jih ni nihče opazil, ker so vsi pazno poslušali govornike. Nankrat se je pa ena izmed mladih potnic obrnila proti gospodu, ki je sedel ter mu rekla: «Oprostite! Smo trudne!» in se mu vsedla na kolena. Isto sta napravili tovarišici in vse tri so sedele na kolenih njim neznanih gospodov.

TEDENSKI PREGLED

ITALIJA.

Že precej časa so se vršila med Italijo in Madžarsko živahna diplomatska pogajanja. Madžarska se hoče polagoma rešiti vseh obveznosti, ki so ji zmagovite države naprtille po končani vojni in ki so kolikortoliko utesnjevale njeno neodvisnost. Pri tem svojem prizadevanju je seveda iskala zaveznika, ki bi podpiral njene zahteve in tako omejil vpliv Male entante na madžarsko politiko. Madžarski pa je bilo treba tudi pristanišča, ki bi bilo izvozna in uvozna luka za agrske pridelke in potrebe. Taka luka je bila svoje dni Reka. In ker je bilo v interesu Italije, da podpre ne preveč procvitajočo Reko, je razumljivo, da sta se Madžarska in Italija, spoznavajoč skupne interese, začele pogajati za sklopitev prijateljske pogodbe.

Madžarski prosvetni minister Klebelsberg je s svojim zadnjim posetom v Rim pripravil tla za to delo, ki ga je zaključil sedaj madžarski min. predsednik grof Bethlen.

Napovedani poset grofa Bethlena se je udeležil. Madžarski min. predsednik je prišel v spremstvu svoje soproge in madžarskih diplomatov v Rim, kjer so ga sprejeli prav prisrčno. Čestu v čast so se vršili obedi; Mussolini in Bethlen sta se razgovarjala o vprašanjih, ki se tičejo obeh držav. Naglašala sta prijateljstvo in skupne interese, ki vezeta obe državi.

V torek je pa bila podpisana v Rimu prijateljska in arbitražna pogodba med Rimom in Budimpešto. Pogodbo sta podpisala Mussolini za Italijo in Bethlen za Madžarsko. Ceremonija se je vršila v dvorani zmage palače Chigi. Po podpisu so bile izmenjane note, v katerih so zaključki pogajanj glede uporabe reškega pristanišča od strani Madžarske.

Vlada je imela svoje zasedanje, na katerem je sprejela važne predloge. Pravosodni minister je predložil ukrep, s katerim se odlok o spremembi prilimkov na italijansko obliko vseh onih prilimkov, ki so italijanskega ali latinskega izvora, razširi tudi na Julijsko Benečijo. Te določbe so veljale do sedaj samo za Tridentsko Benečijo.

Prometni minister je pa predložil načrt, s katerim se izpremeni 14 pristaniških mest v proste luke. Med njimi je tudi Trst. Ta sklep bo stopil

DNEVNE NOVICE

De Pinedov polet

Iz Novega Orleansa, pristanišča v Mehikanskem zalivu, leti De Pinedo proti zapadu, nad obširnimi pokrajinami. Doseči hoče Tih ocean pri mestu San Diego in nadaljevati pot ob zapadni obali Severne Amerike. Zadnja poročila pravijo, da je pristal v mestu Hot Springs; od morja ga loči še 1150 kilometrov.

Smrt sen. Luzzattija

V torek, 29. marca, je umrl v Rimu senator Luigi Luzzatti v starosti 86 let. Bil je odličen državnik in strokovnjak v finančnih vprašanjih, čigar ime ni bilo znano in slavno samo v mejah Italije, marveč tudi po ostalem svetu.

Z njegovim imenom je tesno zvezana politična zgodovina Italije v zadnjih 50ih letih.

† IGNACIJ POČIVALNIK, župnik v Bazovici.

List za listom pada. V času, ko bi naš narod najbolj potreboval dobrih učiteljev-voditeljev, nas eden za drugim zapuščajajo. Kdor je poznal č. g. Počivalnika, pač ne bi mogel verjeti, da ga danes ni več med živimi. Krepak, junak, poln zdravja. In vendar je žalostna resnica, da je č. g. Počivalnik kratki bolezn podlegel in da so ga v soboto popoldne položili k večnemu počitku! Pogreba se je udeležila velika množica domačinov in iz sosednih krajev. Sprevod je vodil č. g. kanonik Slavec ob asistenci 11 duhovnikov. V ginljivih besedah se je v cerkvi poslovil od pokojnika č. g. kanonik, a na pokopališču g. dr. Wilfan v imenu hvaležnega ljudstva!

Mir in pokoj njegovi duši!

Drobiž

Avgusta meseca bo na Reki o-
tvorjena vzorčna razstava. Pokro-
vitelj bo minister Mussolini.

«Secolo» in milanska «Sera» sta
od 1. aprila dalje en list. Odslej bo
nosil novi list ime «Il Secolo - La
Sera».

Najbrže bodo vozili od 15. maja
dalje novi brzovlaki iz Londona v
Trst, kjer bodo imeli zvezo z Egip-
tom potom brzoparnikov.

Romunska pripravilja v proraču-
nu 36 milijard lejev za zboljšanje
vojske. Denar bo šel v aeronavti-
ko, municijo in za zboljšanje ke-
mijske industrije.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA

Telefon 44-39.

ul. Torre bianca 19 ima v zalogi:
SEMENA, KMETIJSKO ORODJE

Vsa vrtna in poljska ter cvetlična
semena zjamčena glede kaljivosti in
kakovosti, večina naročena iz Nem-
čije — **Semena graha**, zgodnjega in
poznega, že preizkušena in odbrana
le onih vrst, ki so se pri nas obnesla.
Seme krmske pese Mamut rdeče
do/ge in Eckendorf nam je ravnokar
sveže dospelo iz Nemčije.

Trave in detelje. Laško ljulko, an-
gleško ljulko, dalje nizko angleško
travo za senčne lege v vrtovih itd.
Francosko pahovko ali klasnico (tra-
vuljo) smo naročili iz Nemčije in je
zajamčeno 90% kaljiva.

ŽVEPLO IN MODRA GALICA.

Prva pošiljatev žvepla nam je do-
spela.

Vsem naročnikom smo naročeno
količino odposlali po njihovi želji in
navodilih. Naročnike, kateri so naro-
čili naj pustimo blago v skladišču,
vabimo, da ga čim preje dvignejo.

Tržaška kmetijska družba je naro-
čila letos najboljše vrste žvepla čisto-
te 99 do 99/90% znamke Trezza in si-
cer:

Ventilato Trezza, I. Extra Trezza
in pomešano s 3% modre galice. Po-
navljamo, da je žveplo Trezza ena
najboljših vrst žvepla, zato ne dajte
se varati z nakupovanjem cenejega
blaga, ki je manj vredno in le navi-
dežno ceneje.

Modra galica.

Angleške modre galice smo letos
dobili le manjše količine, katera nam
dospé koncem tega tedna. Nemška
galica znamke Johannisthal je na po-
tu in jo pričakujemo vsak čas.

TRŽAŠK. KMET. DRUŽBA V TRSTU,
ulica Torrebianca in Raffineria 7.

Odgovorni urednik: JANKO RUNTIC.

Kmetiko-ribarska posojilnica in hranilnica

registr. zadruga z neomejeno zavezo
v Barkovljah

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje

po 6%

Vloge so zjamčene z nad desetmili-
jonsko vrednostjo v nepremičninah.

Uradne ure: 8.—12. in 14.—18.

v Barkovljah, Viale Regina Elena 37

Ne hranite denarja doma?

Ali je kozjereja zapisana s tem
smrti? Na to vprašanje morajo dobiti
Bovčani gotov odgovor. Dvomim in
absolutno nemogoče se mi zdi, da bi
se mogla vzdržati ta vrsta živinoreje
v takem razmahu, kakor je bila do
danes n. pr. v Soči in Trenti, ki sta
pri tem še najbolj prizadeti; upam
pa, da se bo dalo tudi to vprašanje na
eden ali drug način rešiti. Pri vsem
delu bi bilo treba gotovo več napred-
nosti in zadržanosti.

S samim poljedelstvom se prebiva-
lec bovških gor ne more preživljati,
pomaga si z različnimi obrti in rokodel-
stvom. Ugotoviti pa je, da obrt čim
dalj bolj peša, razen trgovske; po-
stranski zaslužek doma je vedno
manjši, zato se izseljevanje vedno
bolj širi. Mnogi so zaposleni kot
delavci po bližnjih krajih, nekaj jih
najde zaslužka v rabeljskih rudoko-
pkih, kjer kopljejo svinec in cink.

Bovško ljudstvo je mirno po svojem
značaju, vstrajno in delavno. Nekaj
nemškega ima na sebi. Le žal, da se
pijančevanje tudi tod vidno širi. In
da nastopajo složnejše v svoji gospo-
darski borbi, pa da so duševno bolj
orientirani in probujeni, bi se ljudje
tod lažje preživljali. Poleg gospodar-
skega povzdiga, potrebujejo izobraz-
be in vzgoje k složnosti.

(Dalje prihodnjič.)

Izborna sredstvo proti arte-
riosklerozi, revmalizmu in
težkemu dihanju, kašlju
in kataru

je zdravilo

SMILAJOD

(Trpoški sok)

uspešno čistilno
sredstvo, posebno
priporočljivo za ose-
be, stare nad 50 let, se
prodaja samo v lekarni

Castellanovich, Trst

via Giuliani 42 (parar. ulica via dell' Istria)

Milan Kutin

trgovina jestvin in kolonijalnega
blaga na debelo in drobno

POSTOJNA

Prva parna pekarna. Porcelan.
Železnina. Zastopstvo petro-
leja, kvasa ter PORTLAND-
CEMENTA. Točna postrežba.

IVAN KERŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše
kuhinske in druge hišne
potrebščine

Iz aluminija, steklovine, lesa, emajlirane
prsti itd. CENE NIZKE.
TRST, PIAZZA S. GIOVANNI št. 1

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezni in
operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje jetič-
nega vnetja vršcev.

Ceno češko posteljno perje

1 kg: belo puljeno L 25
boljše L 32.—
mehko L 40.—, 48.— in 55.—
boljša vrsta L 65 in 75
Puh L 115.—

Pošiljatev carine in poštnine prosto po
povzljaju od L 75.— naprej. Vzorci brez-
plačno. Vrnitev in zamenjava dovoljena.

BENEDIKT SACHSEL 237
Pizno-Lobes št. 8 (Češko)

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročitvom

uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torre bianca 19, I. nad.

Sprejema navadne hranilne vloge
na knjižice, vloge na tek. račun in
vloge za ček. promet ter obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.
Sprejema Dinarje na tekoči račun
in jih obrestuje po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, me-
nice, zastave in osebne kredite.
Obrestna mera po dogovoru.
Na razpolago varnostne celice (safes)

Uradne ure za širanke od 8¹/₂ - 13, 16-18
Ob nedeljah je urad zaprt
Telefon št. 25-67.

Najstarejši sloven. denarni zavod

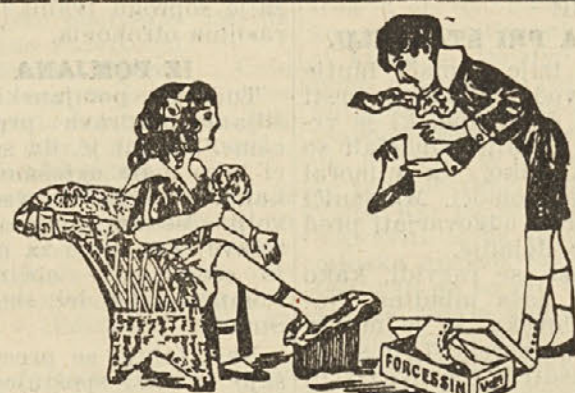
Čevljarnica Forcessin

Odlikovana na mednarodni razstavi v Genovi z „Diploma di gran premio“
TRST - Via Giuseppe Caprin št. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obuvalo
cenó a vendar lepo,
ta bo pomislil malo,
ne kupil kar na slepo!

In šel bo k „FORCESSINU“,
ki v Trstu vsem od kraja
— ubožcu al' bogatinu —
najboljše čevlje daja ...

Čevlji za delo
L 48.—

Čevlji za delo
L 48.—

„Vedež“ za leto 1927

je izšel

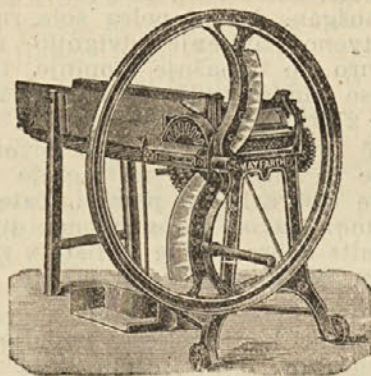
ZDRAVNIK

Dr. Fran Ambrožič

se je stalno naselil
v Št. Petru na Krasu
in ordinira

v Kanalcovi hiši od 9-12 in od 13-15

Kmetijski stroji

Slamoreznice znamke «Mayfart» z
verigami raznih velikosti.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA
V TRSTU

Ulica Torrebianca 19, in Raffineria 7.
Telefon 44-39.

Zobozdravnik

Dr. L. Mermolja

sprejema

v GORICI na Travniku 5
II. nadstropje

Zobozdravnik

Dr. D. Sardoč

špecialist za ustne
in zobne bolezni
perfekcioniran na dunajski kliniki

ordinira

v TRSTU

Via Imbriani 16/III. (prej Via S. Giovanni)
od 9—12 in od 3—7 ure

JAKOB BEVC - TRST

urarna in zlatarna

Trst - Campo S. Giacomo št. 5

Podružnica: S. M. Magdalena zg. št. 1

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
KRONE plačuje više kot vsi drugi

RAZNA DARILA ZA BIRMANCE.

„MUNDLOS“ šivalni stroji

„Göricke“
dvokolesa, motorini „FIAM“ in
belgijske puške se vdohe le pri

Josipu Kerševaniju

GORICA - Piazza Cavour 9 - GORICA